

підвищити ефективність проведення таких занять та скоротити час виконання завдання.

2. Виконання аналізу певної галузі (ринку). Дане завдання використовується при вивченні теми «Теорія ринкових структур» і покликане розвинути у студентів вміння визначати і класифікувати типи ринкових структур за певними ознаками. Студенти виконують це завдання на основі визначеного орієнтовного переліку питань.

3. Підготовка усної доповіді за визначеної темою. Виконання цього виду робіт дозволяє студентам дослідити питання для поглибленого вивчення та ознайомити з результатами цього дослідження своїх колег. Дана робота не передбачає обов'язкового письмового звіту, виконання якого, в свою чергу, може оцінюватися додатково.

4. Написання «оповідання», в якому на практичних прикладах ілюструються теоретичні аспекти курсу.

5. Виконання індивідуального завдання підвищеної складності, в склад якого можуть входити як теоретичні питання, так і практичні задачі.

При розподілі завдань серед студентів групи та оцінки їх виконання використовується рейтинговий метод, що передбачає отримання складніших завдань студентами, які мають найвищі поточні бали. Такі завдання потребують поглиблених знань, але відповідно передбачають можливість отримання більшої кількості балів за їх виконання. Таким чином, крім мотиву «отримання балів» використовується мотив «конкуренція серед студентів».

Використання різноманітних завдань для поглибленого вивчення дозволяє підвищити інтерес студентів до предмету, залишає їм право вибору цікавого типу роботи, а через це підвищується ефективність та якість навчання.

О. О. Гавриш, канд. філол. наук,
доцент кафедри німецької мови

ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО АКТИВІЗАЦІЇ РОБОТИ НАД НОВОЮ ЛЕКSIKOЮ ВІДПОВІДНО ДО СУЧАСНИХ ВИМОГ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У НЕЛІНГВІСТИЧНИХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Формування єдиного освітнього простору передбачає інтенсивний обмін студентами, що, в свою чергу, вимагає від них якісної лінгвістичної підготовки. Однак, як свідчать результати взаємовідвідувань занять з іноземної мови в різних навчальних закладах

України, часто недостатньо уваги приділяється такому важливому з дидактичної точки зору аспекту, як введення та закріплення нової лексики. Як правило, цей етап роботи вважається одним з найнепривабливіших та досить трудомістким і тому виноситься на самостійне доопрацювання. Сучасні підручники спрямовані, насамперед, на формування та розвиток у студентів міжкультурної комунікативної компетенції і містять достатню кількість монологічних та діалогічних текстів, комунікативних вправ, граматичних конструкцій, однак занадто мало завдань на успішне засвоєння ключових лексичних одиниць по тій чи іншій темі. Таким чином, викладачі іноземної мови постійно змушені самостійно займатися пошуками найефективніших форм роботи над новою лексикою. Слід зазначити, що аналогічна проблема привертає сьогодні увагу й зарубіжних лінгвістів, зокрема, провідних фахівців мовних відділів Гете-інституту та різних навчальних закладів Німеччини, які постійно наголошують на необхідності запровадження «багатоканального» вивчення слів з активізацією всіх можливих асоціативних зв'язків у свідомості студентів, і підкреслюють, що при подібному підході ефективність запам'ятовування становить 55 %, тоді як при простому заучуванні — лише 7 %.

Важливою передумовою ефективною роботи над новою лексикою в аудиторії західні спеціалісти вважають парну роботу та роботу в невеликих групах, завдяки чому кожний студент сам стає активним учасником навчального процесу, співпрацює з викладачем у пошуках найбільш прийнятних методів засвоєння окремих слів та словосполучень. На заняттях мусить здійснюватися постійний обмін думками між викладачем й студентом, зауважують вони, і підкреслюють, що форма, коли викладач виступає «модератором» навчального процесу, а студенти — простими слухачами, не відповідає сучасним європейським стандартам.

Перед введенням нової лексики кожній групі студентів пропонується скласти асоціограму до того чи іншого слова. Поряд з цим можна представити значення слова у вигляді малюнка або відобразити його за допомогою пантоміми. Далі використовується описання значення слова та утворення з ним речення. Спочатку доцільно наводити приклади з тексту підручника, щоб запобігти можливим помилкам у правильному вживанні, а власне речення складається вже після засвоєння необхідного контексту. Ефективним методом вважається також утворення групи однокореневих слів, наведення синонімів та антонімів, складання короткої історії з використанням слова, яке необхідно запам'ятати.

Особливого значення в ході вивчення нової лексики набуває гра, форми якої можуть бути досить різноманітними: так, наприклад, кожен з трьох студентів отримує картки, в одного є ізольоване слово, в другого — це слово з прикметником, який позитивно чи негативно його описує, а в третього — пояснення до цього слова. Засвоєнню нового слова сприяє встановлення його присудочних характеристик, тобто пошук аналогічних за структурою складу, наголосом, консонантним та вокальним оточенням слів (Hund — Mund — bunt...), вживання слова у віршованому тексті чи пісні.

Як вважають західні лінгвісти, європейські мови мають дуже багато спільного і цей фактор слід враховувати в навчальному процесі, зосереджуючи, насамперед, увагу на аналогічних формах у рідній та іноземній мовах, а не на так званих «помилкових друзях» перекладача.

Г. П. Галузинський, канд. техн. наук, доцент
кафедри інформаційних систем в економіці

ПІДХІД ДО СТВОРЕННЯ ТРЕНІНГОВОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ

У нинішньому світі найважливішим показником конкурентноздатності держави стає її інтелектуальний потенціал, який є складовою «невагомої економіки» — «економіки знань». Така економіка, в якій вирішальну роль відіграє сектор знань, а виробництво знань є основним джерелом її зростання, поступово приходиться на зміну індустріальній, що базується на використанні природних ресурсів. За перспективність економіки знань говорять такі факти: інвестиції у цей сектор у 90-і роки щорічно збільшувалися в середньому на 3,4 %, тоді як в основні фонди — на 2,2 %; 90 % знань створено за останні 30 років; із загальної кількості вчених і інженерів, що жили на землі, 90 % — наші сучасники. Зрештою і могутність сучасної держави визначається її конкурентоздатністю у використанні знань. Саме тому для країн із стрімким соціально-економічним розвитком курс на інтелектуальну могутність нації, на випереджаючий розвиток інтелектуального потенціалу є основним. Для цих країн характерна усвідомленість, що душею сучасної економіки є неперервне прагнення до нововведень, а джерело її сили — освіта, яка забезпечує необхідну якість знань.

Ринкова трансформація економіки України теж породжує нагальну потребу в підвищенні якості знань із дисциплін, що викладаються в системі вищої економічної освіти. Важливим напрямком досягнення цієї мети є впровадження активних методів навчання